

Bosgroepen

Ecologische beoordeling en werkprotocol

Bosontwikkeling op Landgoed 't Oasterik

Bosgroep Noord-Oost Nederland

Colofon

Opdrachtgever: [REDACTED]
Titel: Ecologische beoordeling Bosontwikkeling op Landgoed 't Oosterik
Status: Definitief
Datum: 27 februari 2024
Auteur(s): [REDACTED]
Controle: [REDACTED]
Foto's: Bosgroep Noord-Oost Nederland
Kaartmateriaal: Copyright © 2024, Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn
Projectnummer: 22.30.760.12.23445

© Coöperatie Bosgroep 2023 Nederland u.a.

Balkerweg 48a

7738 PB Witharen

t (0523) 74 57 00

E noordoostnederland@bosgroepen.nl

www.bosgroepen.nl

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Locatie en werkzaamheden	4
2	Werkwijze	5
2.1	Werkstappen	5
2.2	Veldbezoek	5
3	Effectbeoordeling	6
3.1	Soortenbescherming	6
3.1.1	Algemeen	6
3.1.2	Vogels	6
3.1.3	Vleermuizen	7
3.1.4	Zoogdieren	7
3.1.5	Insecten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2	Gebiedsbescherming	9
3.3	Zorgplicht	9
4	Conclusie	10
	Bijlage 1 – Maatregelenkaart	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op Landgoed 't Oasterik staan werkzaamheden gepland ten behoeve van bosontwikkeling. De werkzaamheden bestaan uit het spitfrezen van de bodem, het planten van boom- en struikvormers en het plaatsen van een wildwerend raster. De bosontwikkeling wordt gerealiseerd in het kader van de Overijsselse bossenstrategie, die een nadere uitwerking is van de landelijke bossenstrategie. De ambitie van de Bossenstrategie is dat er in Nederland in 2030 10% meer bos is.

Juridisch kader

Om na te gaan of de voorgenomen werkzaamheden leiden tot tegenstrijdigheden met de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving, is in voorliggende ecologische beoordeling inzichtelijk gemaakt welke beschermde soorten en gebieden aanwezig zijn. Daarnaast is beoordeeld of de aanwezigheid van beschermde soorten in het werkgebied kan worden uitgesloten. Vervolgens is een effectbeoordeling toegepast om na te gaan of overtreding van de verbodsbepalingen aan de orde is (Afdeling 11.1 en Afdeling 11.2 van het Bal).

1.2 Locatie en werkzaamheden

De maatregelen worden uitgevoerd op Landgoed 't Oasterik (foto 1 en 2) wat eigendom is van [REDACTED] [REDACTED] Bijen (zie maatregelenkaart in de bijlage 1). Het gebied ligt ten oosten van Weerselo en ten westen van Almelo.

Het gebied bestaat uit een grasland met hoofdzakelijk Engels raaigras. Ten westen van het gebied staat een houtwal. Aan de west- en zuidkant grenzen bosjes met als dominante boomsoort zwarte els.

De werkzaamheden bestaan uit het spitfrezen van de bodem, het planten van boom- en struikvormers en het plaatsen van een wildwerend raster. In het aan te planten bos worden boom- en struiksoorten aangeplant die horen bij het bostype vochtig bos. Daarnaast wordt er rekening gehouden met een aandeel strooisel-verbeterende soorten.

Foto's 1 en 2. Impressie van een het gebied.

2 Werkwijze

In het kader van voorliggende ecologische beoordeling en werkprotocol is een aantal stappen doorlopen. Deze zijn hieronder kort beschreven.

2.1 Werkstappen

1. **Vooronderzoek:** Bekende verspreidingsgegevens van soorten in de ruime omgeving van de werklocatie zijn opgevraagd uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), SNL-monitoringsdata en verspreidingsatlas.nl. Daarbij zijn gegevens tot 10 jaar terug opgevraagd.
2. **Veldbezoek:** Gedurende het veldonderzoek is in beeld gebracht welke biotopen binnen het projectgebied aanwezig zijn. Indien waargenomen zijn beschermde functies zoals burchten, horsten en holtebomen digitaal vastgelegd en gemarkeerd (afzetlint).
3. **Effectbeoordeling:** Op basis van de verkregen gegevens is bepaald welke beschermde soorten binnen het projectgebied aanwezig zijn, dan wel hun aanwezigheid niet met zekerheid is uit te sluiten. Voor deze soorten is vervolgens beoordeeld wat het effect is van de boswerkzaamheden op de soort. Indien negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, zijn maatregelen opgenomen in een ecologisch werkprotocol om deze effecten te voorkomen of beperken.
4. **Conclusie:** Op basis van het vooronderzoek, veldbezoek en de effectbeoordeling is een conclusie getrokken van de voorgenomen ontwikkeling in relatie tot de Wet natuurbescherming, die vertaald is in het ecologische werkprotocol.

2.2 Veldbezoek

Het gebied is op 17 januari 2024 bezocht (11:00–12:00). Het was rond de –1,5 graden, droog en bewolkt met een windkracht rond de 2 bft.

Aan de hand van de aanwezige biotopen is tijdens het bezoek beoordeeld voor welke beschermde soorten het grasland geschikt is. Daarbij is specifiek gelet op elementen als holtes, jaarrond beschermde nesten, verblijfplaatsen en burchten. Bij het aantreffen van een beschermde soort of een mogelijke rust- of verblijfplaats, is de locatie en het waargenomen aantal digitaal vastgelegd.

3 Effectbeoordeling

3.1 Soortenbescherming

Een onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Het gaat hierbij om:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 – 11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 – 11.53 Bal);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 11.54 – 11.59 Bal).

Provincies mogen een zogenaamde ‘lijst met vrijstellingen’ opstellen voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 11.54, lid 1 in het Bal.

3.1.1 Algemeen

Op basis van de biotoop en verspreidingsgegevens worden geen beschermde insecten, vissen, reptielen, amfibieën en flora in het werkgebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde insecten, vissoorten, reptielen, amfibieën en flora kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen zijn in voorliggende ecologische beoordeling zodoende buiten beschouwing gelaten.

3.1.2 Vogels

Op de werklocatie en in de directe omgeving komt een groot aantal vogelsoorten voor (NDFF). Het gaat voornamelijk om zangvogels, bosvogels en roofvogels. Van een aantal van deze soorten is het nest of de horst jaarrond beschermd, zie tabel 1.

Tabel 1: Overzicht van waargenomen vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is en zich in het gebied kunnen vestigen, conform de NDFF en aangevuld op eigen inzicht.

Nederlandse namen	
Blauwe reiger	Huismus
Boerenzwaluw	Huiszwaluw
Boomklever	Oeverzwaluw
Boomkruiper	Ooievaar
Bosuil	Sperwer
Buizerd	Spreeuw
Gekraagde roodstaart	Steenuil
Gierzwaluw	Torenvalk
Groene specht	Wulp
Grote bonte specht	Zwarte roodstaart
Havik	

De werkzaamheden vinden plaats in de broedbiotoop van verschillende broedvogelsoorten. Om verstoring van broedvogels te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 juli – 15 maart) plaats te vinden.

Wanneer er kans is op het voorkomen van laat of vroeg broedende vogelsoorten moeten de werklocaties worden vrijgegeven door een ecoloog.

Wanneer er wordt gekozen voor uitvoering in de periode 15 juli – 1 september en 1 februari – 15 maart, zal het werkgebied vrijgegeven moeten worden door een ecooloog aangezien er kans bestaat op laat of vroeg broedende soorten als wespendif of bosuil.

Verspreid over het werkgebied werden verschillende holtebomen waargenomen die een functie kunnen hebben als nestplaats voor holenbroeders zoals spechten en mezen. Bij uitvoering van de werkzaamheden worden deze bomen ontzien.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nestplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten en/of holtebomen waargenomen. Een negatief effect op dergelijk nestplaatsen is uitgesloten.

3.1.3 Vleermuizen

In de NDFF zijn de gewone dwergvleermuis bekend uit de directe omgeving van het werkgebied.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen gebruiken bebouwing of holtebomen als verblijfplaats. In het gebied staat geen bebouwing. Wel staan er in de omgeving van het gebied huizen, boerderijen en overige bebouwing. Aangezien de maatregelen geen invloed hebben op de aanwezige bebouwing zullen gebouw bewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis geen hinder ondervinden aan de werkzaamheden.

In het gebied zijn geen holtebomen, hierdoor gaan eventuele verblijfplaatsen van boombewonende soorten als de gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis in de bomen niet verloren.

Vliegroute

De bosstrook die aan het perceel grenst is geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Door de aanplant van bos gaan de bomenrijen en mogelijke vliegroutes niet verloren. Een negatief effect op een essentiële vliegroute van vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

Foerageergebied

Het de lanen, het bos en de omgeving zijn geschikt als foerageergebied van verschillende vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Aangezien deze soorten ook rondom bossen foerageren en er voldoende geschikt alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is, kan een negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen worden uitgesloten.

Om verstoring te voorkomen, geldt voor vleermuizen dat de werkzaamheden niet tussen zonsondergang en zonsopkomst mogen worden uitgevoerd.

3.1.4 Zoogdieren

Uit de omgeving van de planlocatie zijn de volgende beschermde zoogdiersoorten bekend: eekhoorn, steenmarter en wezel (NDFF).

Eekhoorn

Het leefgebied van de eekhoorn bestaat uit naald-, loof- en gemengde bossen. In de directe omgeving zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen. De werkzaamheden hebben verder geen effect op het naastgelegen bos. Een negatief effect op de eekhoorn is op voorhand uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter komt in verschillende biotopen voor. Verblijfplaatsen heeft de steenmarter voornamelijk in bebouwing zoals boerderijen en huizen.

Het werkgebied zal hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied voor de steenmarter vormen. Aangezien er geen sprake is van verlies van essentieel foerageergebied zal geen negatief effect op steenmarter aan de orde zijn.

Potentiële verblijfplaatsen als bebouwing zijn in de omgeving van werkgebied niet aanwezig en vallen daarmee buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Een negatief effect is op voorhand uit te sluiten.

Kleine marterachtigen (Hermelijn, wezel en bunzing)

De hermelijn, wezel en bunzing komen voor in kleinschalige landschappen met lijnvormige elementen en opgaande beplanting, zoals houtwallen, waar voldoende schuilgelegenheid is.

De houtwal ten westen van het werkgebied blijft geheel behouden. In de houtwal zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor deze soorten, zoals houtstapels of takkenrillen, waargenomen. Het werkgebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van kleine marterachtigen. Als gevolg van de werkzaamheden gaat geen essentieel foerageergebied van kleine marterachtigen verloren en in de directe omgeving blijft voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Een negatief op kleine marterachtigen is op voorhand uit te sluiten.

3.2 Gebiedsbescherming

Voor dit plan is het van belang om te bepalen of de werkzaamheden effecten hebben op beschermde gebieden. Hierbij zijn beschermde gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000) en de provinciale structuurvisie en verordening (Natuur Netwerk Nederland en overige beschermde gebieden) van belang.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN is de verantwoordelijkheid van provincies. Provincie Overijssel heeft de begrenzing van het NNN in de Omgevingsvisie Overijssel en in de Omgevingsverordening 2017 uitgewerkt. Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

Inventarisatie

Het gebied is geen onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN) en staat niet in het natuurbeheerplan van 2024. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als NNN ligt 50 meter ten noorden van het werkgebied.

Toetsing

De werkzaamheden vinden tijdelijk plaats en worden overdag uitgevoerd. Door de korte duur en kleine oppervlakte waar werkzaamheden gepland staan, kunnen significant negatieve effecten als gevolg van een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring op beschermde gebieden worden uitgesloten.

3.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Omgevingswet een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat tijdens de werkzaamheden voldoende rekening wordt gehouden met de in het wild levende planten en dieren. Dit betekent dat handelingen waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de zorgplicht voor algemeen voorkomende soorten op het terrein.

De maatregelen die in het werkprotocol zijn opgenomen voor beschermde soorten, voorkomen ook negatieve effecten op algemeen voorkomende soorten.

4 Conclusie

Soortenbescherming

Op 17 januari 2024 is het werkgebied bezocht en daarnaast zijn de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied geraadpleegd uit de NDFF.

Uit de toetsing blijkt dat als gevolg van de plannen geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van beschermde soorten verloren gaan. Dit komt door het ontbreken van waarnemingen van beschermde soorten uit de omgeving of op basis van het ontbreken van geschikt biotoop in het werkgebied of directe omgeving.

Voor onderstaande soorten is het van belang om een specifieke werkwijze aan te houden om negatieve effecten op de soorten te voorkomen.

Vleermuizen

Om verstoring te voorkomen, geldt voor vleermuizen dat de werkzaamheden niet tussen zonsondergang en zonsopkomst mogen worden uitgevoerd.

Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht moeten negatieve effecten op de voorkomende soorten worden vermeden.

Broedvogels

Tijdens de werkzaamheden moet buiten het broedseizoen worden gewerkt; buiten de periode half maart tot half juli. Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart, dan moet de planlocatie voorafgaand aan de start worden onderzocht op aanwezigheid van broedende vogels of nesten met jongen. Als op dat moment jongen in een nest zitten, kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

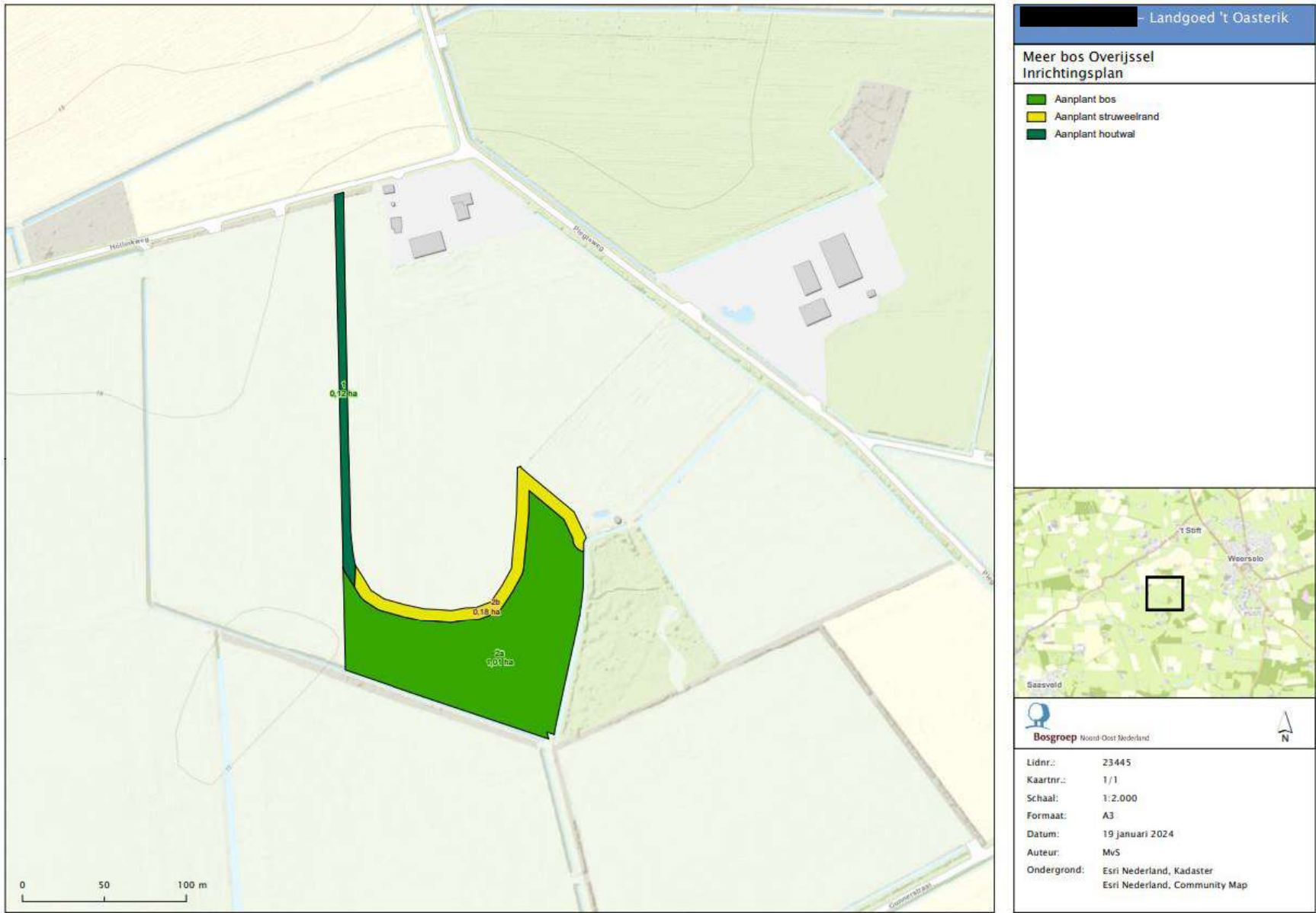
Algemene werkwijze

Bij grondwerkzaamheden moet één richting op worden gewerkt. Eventueel aanwezige diersoorten hebben dan de kans om buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te vluchten.

Gebiedsbescherming

Als gevolg van de plannen zijn geen negatieve effecten op beschermde gebieden en NNN te verwachten. Een nadere analyse is niet nodig.

Bijlage 1 – Maatregelenkaart

bosgroepen.nl

